

МАКЕДОНСКА ТРИБУНА

The Macedonian Tribune



ORGAN of the M. P. O. of the U. S. A. & CANADA ОРГАНЪ НА МАКЕДОНСКИТЪ ПОЛИТИЧЕСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ВЪ С. Щ. И КАНАДА

Entered as second class matter, February 11, 1927, at the Post Office at, Indianapolis, Ind., under the Act of March 3 1879

Голѣмитѣ разисквания, които сѣ ставили на Париската мирна конференция по македонския въпросъ, говорятъ, че Македония стои въ сърдцето на Балканскитѣ въпроси. Европейската дипломация не е чужда на положението, въ което се намира Македония. Ако нѣкои дипломати считатъ, че времето ще погребее Македония, тѣ се лъжатъ. Нашъ дългъ е да подържаме постоянно буденъ въпроса за правата и свободитѣ на Македония, та когато настѣжи неговото разрешение наново, което непременно ще дойде, македонскитѣ искания да се наложатъ по единъ решителенъ начинъ.

ПОЗОРЪТЪ НА МАКЕДОНСК. ПРЕДАТЕЛИ И ВРАГОВЕ

Фалшифициране чувствата и мнението на Македония въ полза на звенарското котило

Нѣколко души, заслужено изпждени отъ редоветъ на македонското движение, наречени протогеровисти, бидоха на товарени съ още една позорна роля: да фалшивициратъ мнението и чувствата на Македония въ полза на звенарската политика.

Македонскитъ легални организации, естествено, наричаха сърбитъ съ истинското имъ име на палачи и водѣха борба срещу поробителя. Но на Дамянъ Велчевци сж необходими организации, които да държатъ нсо (да пригласятъ) на сближенскитъ химери. Ако пригласятъ и ако сж готови да бждатъ слуги на Велчевци, македонскитъ организации могатъ да сжществуватъ даже като нелегални. Това потвърдиха и думитъ на генералъ Златевъ.

Въ днешната епоха македонскитъ организации иматъ оправдание за сжществуването си само ако се борятъ за свободата на Македония, както нѣкога имаха право на сжществуване, ако се борѣха срещу робството, подържано отъ Абдулъ-Хамида. Когато турцитъ дадоха значителни права, македонската организация свали оржието (1908), но после пакъ промѣни тактиката си съобразно поведението на турцитъ.

Нешастнитъ, титудувани протогеровисти, се наричатъ «македонска организация», да же «революционна», а въ сжщото време ратуватъ за братство съ сърбитъ и ругаятъ онѣзи, които се проявяватъ ре-

волюционно противъ сръбската тирания... Тѣ писаха и още пишатъ работи, които хвърлятъ само мъгла върху ясната опредѣлена идеология на освободителното дѣло. Тѣ искатъ напълно да затулятъ, да заличатъ тази идеология, да разрушатъ свѣтлата, човѣшка, честна позиция на поробения българинъ, която е изразена още отъ Христо Ботевъ въ писанията му за правото на българската нация и за мизернитъ на сръбската политика. И всичко това протогеровиститъ вършатъ безъ да сж дадени каквито и да е права на Македония отъ страна на сърбитъ; вършатъ го като се знае, че такива ярава въобще нѣма да бждатъ дадени по доброволенъ начинъ. Въ помощъ на превратаджитъ отъ 19 май се наредиха и личности като Лазаръ Поповски, когото да же в. «Миръ» запита отъ къде му сж паритъ, съ които издава в. «Камбана» и за когото основателно можемъ да се запитаме, на коя държава още не е станалъ шпионинъ. И тоя господинъ, въ съзвучие съ протогеровиститъ и звенаритъ проповѣдва, че спасението на Македония е въ заздравяването на югославянската идея по бѣлградски образецъ, изобщо въ изоставянето на борбата за освобождение на Македония и възприемане на една нова борба... противъ враговетъ на Югославия, т. е. враговетъ на Сърбия.

Тия проповѣди очевидно ни водятъ къмъ изгубване на народното ни българско име. Но ако ние не желаемъ да го промѣнимъ, да се наречемъ вмѣсто българинъ «югославянинъ», можемъ още въ турскиятъ ре-

жимъ да станемъ гъркомани и сръбомани, а не да се боримъ противъ сърби и гърци, както тогава, така и понастоящемъ. Днесъ българското име трѣбва по-твърдо да се брани, защото — за разлика отъ турската власт, както казахме и другаде — сръбската и гръцката власт води борба тъкмо противъ това име, него иска да погребва въ Македония. Поробенитъ българинъ въ Македония отдавна биха могли да благоденствуватъ, а не да биватъ подлагани на нечувано и нечовѣшко гонене, разоряване и избиване, ако биха възприели тая именно политика, която нѣкой криворазбрани родолюбци се опитватъ или по-

право се опитваха да насаждатъ отъ тукъ, отъ България. Отъ какъвъ характеръ сж връзкитъ между Националниятъ комитетъ и ВМРО

Полицията следъ 19 май издаде едно комюнике, съ което съобщаваше на обществото, че били установени връзки между ВМРО и Националниятъ комитетъ на емиграцията, поради което членов. на последния сж арестувани и ще бждатъ интернирани (касае се до сжщитъ членове, които много преди 19 май бѣха избивани отъ сдружението «Звено-протогеровисти», въ което видно мѣсто заемаше и Владо Начевъ, директоръ на полицията.) Следъ това последваха разпоредбитъ и грижитъ за натрапване отъ страна на полицията новъ Националенъ комитетъ, съставенъ отъ протогеровисти. Отъ какъ сжществува въ България македонска емиграция, тя не е била оскърбена по-рано по такъвъ начинъ. Не ни е известно сжщо така, дали нѣкога и турската власт или ромънската сж се отнесли така грубо спрямо емигрантскитъ български сдружения въ Цариградъ и Ромъния. Позорътъ на превратаджитъ отъ 19 май за насъ добива още по-релефенъ образъ като си изяснимъ какви сж били «връзкитъ» на легалнитъ организации съ ВМРО.

Не е възможно легалнитъ и нелегалнитъ ратници на единъ народъ, който се бори за свобода, да бждатъ безъ връзки помежду си — връзки морални, психологически, идейни.

Преди всичко преследваната целъ е една. Ако тя не би била една — то би значило, че поробенитъ сами полпомагатъ поробителя за собственото си унищожение. Въ робството единъ народъ има най-много нужда отъ своето морално единство.

Успѣхитъ или неуспѣхитъ било на легалнитъ, било на нелегалнитъ дейци, влияятъ върху духа на единитъ и на другитъ, върху цѣлия народъ и върху шансоветъ на общонародното дѣло. Затова всѣки почетенъ македонецъ по дългъ се смѣта загриженъ за състоянието на освободителното движение и въ дветъ му направления. Отъ тукъ идва и правото му да даде всички указания и съвети, които той — добриятъ македонецъ — смѣта въ даденъ моментъ необходимими. А още повече отговорнитъ хора сж въ правото си да постъпватъ така, т. е. да си изпълнатъ дълга, независимо отъ това дали ще бждатъ възприети всѣкога тѣхнитъ схващания.

Макаръ да сж благотворителни, македонскитъ легални организации преследватъ политическа целъ. Тя ги заставя да бждатъ единъ видъ на революционно становище относно режима, подъ който насилствено е поставена Македония. Въ тоя случай революционерството го разбираме като отрицание, тъй както се говори, напримеръ, за революционерство и въ далена философска, социална, религиозна доктрина и т. н.

МАКЕДОНСКА ИСТОРИЯ

Македония въ революц. борби на България (60)

Измамата която сърбитъ устроиха на българскитъ легнонери, нанесе силна горчевна на борцитъ за свобода и правда. За недостойната игра на сръбското правителство — съ кръвта, слитъ и надеждитъ на българския народъ — игра, която се повтаря петъ шесть пжти въ новата българска история — дѣдо Ильо войвода можа да си отмъсти — вече въмъ края на своя животъ. Презъ 1885 година Сърбия извърши друга безпримѣрна подлостъ спрямо българитъ. При съединението на южна съ северна България, не Турция, която бѣше прѣко засегнатата, не нѣкой другъ, а Сърбия нападна България.

Тогавъ Ильо войвода, вече дѣдо Ильо войвода — който прекарваше старинитъ си мирно въ Кюстендилъ, вдигна се, макаръ и въ напредна възраст образува юнашка дружина както въ младиятъ си, и я поведе срещу най-коварниятъ

Голѣмо опозиционно събрание въ Скопје
Върѣкн забраната на властта, младежта прави голѣмъ митингъ и акламира д-ръ Владко Мачекъ

На 4 ноември въ Скопје всички онѣзи, които сж противъ сегашния режимъ на Бѣлградъ, сж свикали голѣмо протестно събрание. Бѣлградската диктатура обаче, страхувайки се отъ напора на народнитъ маси, е забранилъ събраниято. Тогавъ инициативата сж подели скопскитъ младежи. Тѣ поканили народа на демонстрация.

Върѣкн сплнкитъ отъ властта този демонстративенъ митингъ маси, е забранила събраниято лично посетено събрание сж сж разкриткували режима на говомили много хора, които Бѣлградъ. Забележителното е, че когато се е споменавало името на хърватския водачъ, д-ръ Владко Мачекъ, публика та е правѣла възторжени акламации и съ живи възгласи е аплодирала името на хърватския борецъ.

врагъ на българщината — сърбитъ. Това е най-последния му свѣтълъ подвигъ. Той се помина презъ 1898 година въ Кюстендилъ.

Сжщата фаза на българскитъ революционни движения — действия съ четн отъвън — продължава до 1868 година, па и по-късно презъ време на възстанието въ 1876 година, когато Ботевъ нахлу съ чета отъ Ромъния. Въ тѣзи чети взеха живо участие македонци. Въ четитъ на Филип Тотю (1862, 1867) участвуваха македонци отъ Тиквешко, Пехчевско, Велешко, Охридско, Мехомийско, Кумановско, Битоля, Дебъръ. Въ четата на Хаджи Димитъръ и Стефанъ Караджата въ 1868 година участвуваха българини отъ Куманово, Велеш, Прилепъ, Кукуш, Воденъ, Скопско, Горна-Джумая. Въ четата на Ботевъ 1876 година срещахме македонци отъ Велеш, Тетово, Неврокопско, Крива-Паланка, Охридъ, Сѣрско. Имената на тия възстаници се знаятъ, записани сж и излизно е тука да изброяваме тѣхния дългъ списъкъ.

Третиятъ етапъ отъ развитието на българската революционна организация се характеризира съ нови методи на действие: образуванъ бѣ въ Букурещъ централенъ революционенъ комитетъ подъ председателството на Любенъ Каравеловъ, а Василъ Левски, гения на българската революция, душата на организацията — забродя изъ всички български земи, за да образува по села и градове мѣстни комитети, управлявани отъ централното тѣло. Така значи, отъ четническитъ действия се премина къмъ масова, общонародна организация. Преброявайки Мизия и Тракия, Левски — неуловимъ като призакъ, вездесщъ като духъ — се спуска къмъ Македония. Той основа революционенъ комитетъ въ Кюстендилъ, а отъ тамъ по гнкитъ на Осогово революционната организация свива гнѣздо и въ манастира Св. Якимъ — Паланечко, Македония. Начело на този революционенъ комитетъ застава егумена Аверки Стояновъ и другаритъ му: свещ. Филотей, Дим. Пчелински и Дим. п. Петровъ. Повнататкъ Левски се спуска на югъ и стага до Кукушъ.